

4. STOR ARBEJDSØKSE AF FLINT FRA BONDESTENALDEREN

Tyndnakket økse fra midten af Bondestenalderen.

De store arbejdsøkser af flint hører hjemme i Bondestenalderen. De var egnede til skovrydning og tildannelse af bygningstømmer. I løbet af de 2000 år, som bondestenalderen varede, skiftede den foretrukne økseform mange gange. I starten havde økserne spids nakke, senere blev nakken (til venstre på billedet) tynd, men bred, ligesom vores økse her. Hen mod slutningen af perioden blev nakken tyk, så nakkens tværsnit var tæt ved at være et kvadrat.

Der findes meget få bevarede økseskafter fra Stenalderen. Men i en sjællandsk mose har man fundet en tyndnakket økse med skaft. På billedet kan man sammenligne stenalderøkseren med en moderne økse. Læg mærke til ligheden mellem de to økseskafter. Det lille svaj for neden er vigtigt for et økseskaft. Øksen er kilet fast i hullet i skaftet, men den presser kun foroven og forneden i hullet. Det er fornuftigt, for hvis den pressede på siderne, ville skaftet flække.

Øksen er 24 cm lang. Her er den, set fra kanten.

På billedet kan man se, at øksens overflader knækker ca. 7 cm fra æggen. Det skyldes, at den oprindeligt har været længere. Men æggen er blevet skadet, og så har man afkortet øksen og lavet en ny æg.

Øksen blev fundet af Ebba Rasmussen på gården Balles Eg. Gården blev anlagt da herregården Louisenlud blev udstykket omkring 1940. Da de ryddede et tjørnekrat, der hvor stuehuset skulle bygges, fandt Ebba øksen. Øksens datering og fundstedet er vist med rødt. Øksen stammer fra Tragtbægerkulturen, hvor der også blev lavet utroligt smukke lerkar. Varigheden af tragtbægerkulturen er vist med blå.

